

Telegraful

Organ național-bisericesc

Onor. Internat de fete al Asociațiunii
(Str. Șaguna) Sibiu

Corespondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —
Articole nepublicate nu se înapoiază

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Prețul inserțiunilor: un șir pe 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Istoria Unițiilor

Ca tot ceea ce este impur, e cu anevoe de definit și denumirea creștinilor uniati. Românii greco-catolici se numesc «uniți» și apostasia lor se cheamă «unire». Dar, în altă parte promiscuitatea de catolici de rit răsăritean și cu limbă națională în liturgie, se cheamă *unație* și cei ce se țin de ea *uniati*.

Un mare savant uniat: Adrian Fortescue a scris în două volume despre Biserica ortodoxă și despre bisericile răsăritene nestoriane și monofizite. Moartea l-a surprins, când pregătea al treilea volum intitulat: *The Uniate Eastern Churches (The Byzantine Rite in Italy, Sicily, Syria and Egypt)*. Publicarea acestui volum a îngrijit-o profesorul George D. Smith în anul 1924.

În introducere este o expunere despre termenul «uniat», adică numele creștinilor cari recunosc jurisdicția scaunului papal, fără să aibă ritul latin, nici dogma romană completă. Vaticanul a cuprins la sânul său pe ereticii condamnați de Biserică și li-a recunoscut organizația patriarhală în locul vechilor Patriarhii ortodoxe după desbinarea din 1054.

Structura spirituală a unițiilor — Fortescue recunoaște — e hibridă, și nu inspiră nicio încredere catolicilor, cari n'au nădejde de regenerare în uniții separați de latini nu numai prin rit, limbă liturgică ci și prin dreptul canonic.

Fortescue deploră ignoranța acelor catolici cari spun că nu există preot catolic căsătorit și cari afirmă că toți catolicii întrebuințează aceeași liturgie.

Dar în același timp nu vede nicio superioritate în înlocuirea ritului răsăritean prin cel latin.

Constituirea patriarhatelor uniate din Răsărit în locul celor ortodoxe, cari au refuzat să primească supremația Papei, e cât se poate de bizară.

Nestorianii și monofiziții sunt ereticii, scoși din Biserica sobornicească.

În Alexandria sunt doi patriarhi catolici: coptic și melhit. Antiohia e reprezentată prin trei Patriarhi catolici: melhit de rit bizantin, sirian-iacobit și al treilea maronit. Melhiții n'au patriarh în Constantinopol și șeful lor poartă titlul de Patriarh de Alexandria, Antiohia și Ierusalim.

Istoria lui Fortescue e o lucrare de mare valoare. Arată cum s'au întemeiat coloniile grecești de-alungul țărmurilor mării mediterane, în Italia de sud și în Sicilia. Aceste colonii dăinuiesc din epoca anterioară întinderii imperiului roman peste hotarele Italiei.

Coloniile grecești au adoptat creștinismul ortodox și au păstrat legături cu Constantinopolul.

După desbinarea de la 1054 influința latinizării a fost puternică. Dar în veacul al XVI o nouă migrațiune grecească în Italia a întărit helenismul. La Grotta Ferrata s'a întemeiat o vestită mănăstire grecească. Infiltrațiile latine au fost opera unor papi fanatici, cum au fost Grigorie XVI. Dar au existat și Papi zeloși în păstrarea genuină a ritului răsăritean, ca Benedict al XIV și Leo al XIII — susține Fortescue. Cartea lui o pomenesc în această cronică pentru a arăta latinizantilor gr. catolici de la noi, că zelul lor este exagerat și inoportun. Petru Mașor, Șincai și chiar Micu Clain, toți cu mai temeinică cultură teologică decât epigonii lor, au fixat granița între unitismul românesc și între catolicismul latin.

Această graniță n'a mulțumit nici atunci nici mai târziu pe unii ierarhi și clerici uniți.

«O întreagă generație de clerici cu tendinți apusene, dar tot mai insensibili față de naționalitate ca prim factor de viață, a fost hărăzită astfel bisericii unite, care desprețuind primitivul trecut românesc, se mândrea că a supt scara ce duce la paritatea cu catolicii», — scrie de N. Iorga în: *Roma Papală și România 1922*.

O istorie a Unițiilor noștri lipsește. Istoria românească nu-i cunoaște de comunitate separată. În această istorie meritul unor bărbați uniți: filologi, istorici, teologi chiar, se identifică cu meritele celor care au creat regenerarea din veacul trecut.

Dar istoria unitismului are și metehne. Un distins cleric, canonicul Bunea credea bizar și straniu că mântuirea noastră atârna de Habsburgi, și acesta era crezul vieții lui.

Mai lamentabil greșiți au fost cei ce s'au alăturat la Maghiarii cutropitori, ca Episcopul Erdelyi, Lauran prepozitul, Episcopul Szabo etc.

O aventură bisericască, cum este actul de la 1700 nu putea fi scutită de epidemia morală care atacă spiritele din regiunea mediocrității. Sterilitatea unitismului românesc n'a fost nici odată atât de patentă ca în zilele acestea.

T. Scorobet.

Sfântul Sinod. Sesiunea prorogată a Sfântului Sinod se redeschide Luni în 20 Iunie 1927.

Dela adunarea eparhială a Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu

— Raport general —

XI. Activitatea culturală a Bisericii

Misiunea culturală a Bisericii este în linia tradiției șaguniene.

Marele ierarh al sfintei noastre Biserici scria în scrisorile sale apologetice: «Școala și instituțiile literare sunt partea esențială a Bisericii».

În prezent Biserica se năzuește să-și îndeplinească misiunea culturală pe 3 căi:

1. Înființând case culturale,
2. Creind biblioteci parohiale și
3. Organizând conferențe, cursuri de instrucție, lecturi biblice și școli de Duminecă.

Înființarea caselor culturale rezultă din necesitatea înjgheburii frăției și solidarității, prin învățături și lumină, propoveduite de Biserică.

Cu satisfacție putem raporta, că necesitatea caselor culturale, ca localuri de întrunire, e recunoscută din ce în ce mai mult de către masele credincioșilor dela țară, ca și a celor dela orașe.

Când statul nostru va ajunge în situația de a libera edificiile școlii noastre confesionale, destinația lor e hotărâtă, de a fi prefăcute în multe parohii în case de lumină, de întruniri ale societăților Sf. Gheorghe, a Reuniunilor de femei, a școlii de Duminecă, a Societăților de temperanță etc.

Greutățile financiare din ce în ce mai apăsătoare stânjesc în prezent acțiunea zidirii caselor culturale din Gârbova, jud. Sibiu, și Consiliul parhial a fost constrâns să închirieze două sale prisositoare din casa culturală unui negustor, care a plătit înainte chiria pe 3 ani, ca să se poată termina edificiul.

În parohia Măhu s'a zidit temelia, s'au făcut 100.000 cărămizi, dar continuarea lucrărilor întârzie din pricina lipsei de fonduri, cari se alimentează din veniturile producțiilor și șezătorilor culturale ale tinerimii.

În parohia Tălmăcel, comuna politică a votat un milion de Lei pentru zidirea casei culturale.

Prețutindenea s'au pus bazele fondurilor pentru înființarea caselor culturale, unde acestea lipsesc. Dar o treime din parohiile Arhiepiscopiei au case culturale, fie proprii, sau în câte-o sală a școlii confesionale, pentruca această instituție tineră să nu fie apăsată de greutatea materiale.

Casele culturale sunt deschise în zile și ore fixate și au ziarele populare: Lumina Satelor Libertatei, Albina, Comoara.

Bibliotecile parohiale încă sunt instalate în casele culturale, iar catalogul cărților este afișat spre vedere publică.

În ce privește bibliotecile parohiale raportăm, că s'au sporit și în protopopiatele: Sibiu, Brașov, Bran, Olt, Cochalm, Făgăraș, Agnita, Sebeș, Mercurea, toate parohiile dispun de biblioteci publice.

Introducând de 2 ani încoace o dajdie culturală prevăzută în bugetele tuturor parohiilor, suntem pe cale a avea în toate cătunele și filiile biblioteci, care oferă hrană sufletească știutorilor de carte, tineri și bătrâni.

De altă parte Librăria arhidiecezană a fost îndrumată să formeze un depozit bogat de tot felul de publicații pentru popor și astfel broșurile bibliotecilor de propagandă a cunoștințelor folositoare din țara întreagă se găsesc în Librăria noastră și se anunță toate scrierile nouă dela București, Iași, Mănăstirea Neamțu, Arad etc.

Conferențele populare ale Cercurilor culturale organizate de Asociația Clerului realizează progrese evidente, năzuind spre o activitate sistematică.

Ele sunt în funcție de demnitatea și importanța vieții dela țară.

Biserica pe teren cultural e secundată și sprijinită și de alți factori, cum este Extensiunea universitară, asociațiile corpului didactic, medici, advocați, judecători, militari etc.

Pe când acești tovarăși prețioși îndeplinesc o misiune culturală distinsă, Biserica vine să propoveduiască valorile eterne și idealurile supreme ale vieții, ca să fie în conformitate cu apelul Mântuitorului: «Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și toate celelalte se vor adăoga vouă».

XII. Muzeul bisericesc

Biserica e păstrătoarea celor mai prețioase comori artistice din această țară. Înțelegem prin aceasta lăcașurile de închinare, cu pictura, ornamentele, obiectele sacre și cărțile slujbei dumnezeiești. Ceice înțeleg importanța acestor comori și se interesează de soarta lor constată, că multe din ele sunt pe cale a se ruina. Bisericile trebuie restaurate, pictura refăcută, aranjamentul interior îmbunătățit.

În scopul purtării de grije de lăcașurile divine Consiliul a adresat Clerului pastoral circulara cu Nr. 10010 din 30 Noembrie 1926 aici anexată % obligându-l a da o deosebită atențiune păstrării sf. bisericilor. Am cerut și de astădată On. Cler să trimită obiecte pentru Muzeul nostru bisericesc, din care dorim să creștem o instituție folositoare.

Modestul început pentru organizarea acestui muzeu ne-a dat ca rezultat următorul număr de obiecte:

1. Icoane vechi	115
2. Părți de iconostase	10
3. Cruci vechi	115
4. Potire	21
5. Odăjdii	25
6. Antimise	185
7. Cărți vechi	230
8. Alte obiecte	300

Ele sânt instalate provizor într'o sală în-căpătoare din edificiul Academiei teologice.

Lipsa de mijloace materiale ne împiedecă de prezent să pregătim copii de pe pictura artistică a unor biserici vechi spre a relinvia tradiția artei bizantine, dela care s'au făcut mari abateri în vremea din urmă și cari tind să dea o înfățișare stranie bisericilor noastre.

Tot lipsa de mijloace materiale ne-a împiedecat până acum de a aranja o expoziție de artă religioasă pentru a putea trezi și în acest domeniu un curent nou, nu numai în stilul arhitectonic al bisericilor ce se zidesc, ci și în pictura bisericească și în decorația internă a sfințelor lăcașuri.

Intrucât vom isbuti să determinăm On. Minister al Cultelor și Artelor să ne pună la dispoziție o subvenție corăspunzătoare acestor planuri, sperăm să prefacem acest muzeu într'o instituție utilă și importantă în viața noastră religioasă.

XIII Academia Teologică „Andreiană”

La finea anului școlar 1925/6 a absolvat a doua serie de studenți ai Academiei noastre teologice «Andreiane», făcând toate examenele conform Regulamentului votat de Ven. Sinod arhidiecezan în sesiunea anului 1924.

Avem nădejde, că din vechiul seminar «Andreian» ridicat la inițiativa I. P. S. nostru Mitropolit în anul 1921 la rangul de Academie teologică, an de an vor părăsi băncile școlii tot mai mulți tineri înzestrați deopotrivă cu armele credinței și armele științei, tineri, cari se identifică cu idealul bisericii și al neamului, cari se entuziasmează pentru evanghelie și cultură.

Clerici conștienți de faptul, că preoția este instituțiune divină întemeiată de Mântuitorul Hristos cu scopul de a lucra la realizarea împărăției lui Dumnezeu pe pământ; adănc pătrunși de darul preoției și înzestrați cu o adevărată vocațiune preoțească, — și astfel lipsa de preoți, de cateheți, de profesori și de personal în centrul Arhiepiscopiei noastre, încetul cu încetul va dispărea.

Pentru Sf. Mănăstire Brâncoveanu

— De peste munți. — Ofrande dela deputați eparhiali. — Contribuiri din parohiile protopopiatelor Hațeg și Hunedoara, și dela alți buni credincioși înscrisi pe lista parohiei Brașov-Cetate —

Frații noștri de peste munți continuă a manifesta viu interes pentru refacerea așezământului sfintei mănăstiri Brâncoveanu.

Între cei ce s'au înscris cu sume frumoase în acest scop, însemnăm astăzi pe cucernicul creștin, dl **Athanasie Nica**, agricultor în Frăsinet, județul Ilfov.

Parohia Brașov-Cetate a prezentat o listă purtată cu bun succes.

Astfel înregistrăm următoarele contribuiri:

Athanasie Nica , agricultor, Frăsinet, județul Ilfov	4000
Dr. Victor Stanclu , prof. univ., Cluj, diurna de deputat eparhial	1680
Dr. Ioan Cușuta , prefect, Aiud diurna de deputat eparhial	1035
Eugen Goga , București, diurna de deputat eparhial	635
Parohiile din protopopiatul Hațeg	3097
Parohiile din protop. Hunedoara	4615
În colecta întreprinsă în parohia Brașov-Cetate s'au înscris:	
Ecaterina Atanasie Bălăcescu , Brașov	1000
Dr. Nicolae Boeriu , Brașov	1000

Ing. Corneliu Comanescu , Brașov	1000
Elena ing. C. Comanescu , Brașov	1000
Marina Nic. Găitănar , Brașov	1000
Vasile și Elena Muscalu , Brașov	1000
Alexandru Suru , Brașov	1000
George și Zoe Stănescu , Brașov	1000
Ioan Dăscălescu , Brașov	1000
Ion Munteanu , Brașov	1000
Eufrosina I. Munteanu , Brașov	1000
Dumitru Furnică și soția Parascchiva , Brașov	1000
Dr. Vasile Glăjariu , Brașov	1000
Lavina și Toma Floru , Brașov	1000
Nicolae și Iustina Cioflec , Brașov	1000
Gheorghe și Sabina Cioflec , Brașov	1000
Gheorghe și Ana Zaheu , Brașov	1000
Nicolae și Eugenia Orghidan , Brașov	500
Constantin Georgescu , București	200
Tantzi Georgescu , București	100
Ioan Scurtu , Brașov	100
Familia căp. Dimitriu , Brașov	100

Total Lei: 33,062

Suma de mai 'nainte Lei: 2.134,150

Total general Lei: 2.167,212

În anul 1925/6 au funcționat la Academia noastră teologică 9 profesori, dintre cari unul ca rector.

Academia a fost frecventată în anul expirat de 90 studenți.

Studenții au fost interni.

În internatul Academiei s'au observat cu rigoare dispozițiunile Normativului pentru ordinea internă a Academiei.

În Dămăci și sărbători se țin cu studenții meditații religioase.

În posturile Nașterii și Învierii Domnului toți studenții s'au spovedit și împărtășit cu sf. cuminicătură. Pentru pregătirea deamă de a primi aceste sfinte taine, s'au ținut exerciții duhovnicești.

Ajutorul primit din partea statului ne-a ușurat întreținerea lor în internat, așa, că 1/4 din studenți, ai căror părinți sunt lipsiți de mijloace, cari au purtare exemplară, sunt diligenți și au făcut progrese îmbucurătoare în studiu, au solvit 2000 Lei taxă anuală; 1/2 dintre studenți au solvit 4000 Lei, și 1/4 dintre studenți ai căror părinți sunt în stare mai bună au solvit 6000 Lei.

Anuarul Academiei se alătură sub %.

Vă aducem totodată la cunoștință, că am executat concluzul On. adunării Eparhiale de sub Nr. 39 din anul trecut și am procurat pe seama bibliotecii Academiei noastre teologice scrierile «Sfinților Părinți» ediția «Migue» în 384 volume.

Valoroasa carte este deja în folosința profesorilor și a tuturor clericilor dornici de a se adăpa la izvoarele sf. Părinți.

Congres internațional. Sub înaltul patronaj al Suveranului nostru, apostolii culturii din diferite țări se întrunesc în 20 August 1927, la București, într'un congres al învățământului secundar internațional, în vederea studierii mijloacelor celor mai nimerite pentru răspândirea culturii. Comitetul de onoare este compus din cele mai distinse persoane ale vieții publice din țară: foști și actuali miniștri, președinții camerei și senatului, președintele Academiei Române, al Ligii culturale, miniștri plenipotențiar și a. Problemele congresului internațional vor fi: 1. Studiile învățământului secundar trebuie să fie pregătire pentru studii superioare, sau scopul lor e numai de a da o cultură generală trebuitoare, fără alte preocupări? 2. Activitatea Crucii Roșie a tinerimii, și 3. Școala unică.

Călătoria I. P. S. Sale Patriarhului la Locurile Sfinte

În 12 Iunie a. c. s'a înapoiat în țară, venind dela Ierusalim, I. P. S. Sa Patriarhul nostru Miron, împreună cu suita Sa.

Scopul călătoriei I. P. S. Sale în orient a fost: să mulțumească bisericilor ortodoxe de acolo, care au luat la cunoștință înființarea patriarhatului român și au participat la festivitățile investiturii; în acelaș timp înaltul prelat a căutat să se informeze de starea de fapt a diferitelor biserici ortodoxe din orient, pentru a încerca strângerea raporturilor între bisericile ortodoxe, în scop de conlucrare religioasă.

În cuvântările rostite, I. P. S. Sa a propus crearea unui Sinod pe lângă patriarhia din Constantinopol, din care să facă parte reprezentanți ai tuturor bisericilor ortodoxe; — în felul acesta s'ar întări patriarhatul atât de prigonit astăzi de guvernul turcesc; de asemenea a propus Patriarhului Vasile dela Constantinopol să ridice schisma bisericii bulgare, pentruca și această biserică să-și aibe rolul în misiunea ortodoxă care s'ar putea creia. Propunerea a fost primită principal.

La Ierusalim, unde înaltului reprezentant al bisericii noastre i s'a făcut o strălucită primire, Păr. Patriarh a atras binevoitor atențiunea reprezentanților bisericii, să caute apropiere de masa arabilor creștini. Afară de aceasta, și-a exprimat dorința să se creeze în sfânta cetate și un cămin românesc.

Cum se împart despăgubirile de război! Comisiunea centrală a despăgubirilor de război, acordate internațiilor și întemnițaților din Ardeal, — 12 milioane de lei, — a întocmit tablourile cu dăunații clasați în mai multe categorii. În categoria întâi, cu câte 100,000 lei, comisiunea averescană a introdus în tablou oameni, în general, bine situați. A venit acum, după căderea guvernului, o nouă comisiune a despăgubirilor, prezidată, — în absența dela ședință a dlui subsecretar de stat al finanțelor Sever Dan, — de dl Dr. Al. Vaida-Voevod. Această nouă comisiune a mai dres și completat tabloul îndreptățitorilor la daune în categoria întâi cu numele persoanelor: I. Coltor, D. Manu, A. Dobrescu, Clopoțel și a. Atențiunea deosebită, acordată de comisiunea veche și noua prie-

tenilor politici, este nu numai o mare lipsă a delicateții, ci o adevărată cruzime aruncată în fața atâtor sute de preoți de ai noștri, martiri ai cauzei naționale și cu familii numeroase și sărace.

Ce să mai zicem apoi despre sătenii ardeleni, despăgubiți cu cote ridicole de 30 și de zece lei hârtie, pentru pagube de mii de coroane aur?!

Unde este proporția între sumele acordate partizanilor, și între sumele date «prostimmii»?

N'ar fi vremea, să ne mai apropiăm de realitate și să respectăm banul statului, în loc de a-l risipi într'un mod care e mai pe jos de orice critică...

Rugăm pe dnii profesori de religie, și pe alți buni creștini ai bisericii noastre, mireni și preoți, să sfătuească tinerii destoinici și cu bune purtări, să îmbrățișeze, cât mai mulți, cariera de preot, unde li se deschide larg și frumos teren de muncă în folosul neamului și al sfintei biserici ortodoxe.

Incheierea anului școlar la Academia teologică Andreiană

Incheierea festivă a anului școlar la Academia noastră teologică s'a făcut în 11 Iunie a. c. cu deosebită solemnitate.

La ora 8 a. m. s'a oficiat serviciul divin împreună cu slujba de mulțumită în biserica catedrală; iar la ora 10 întruniți fiind studenții Academiei și corpul profesoral în sala Academiei a sosit în mijlocul lor I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru Nicolae împreună cu asesorii consistoriali și mai mulți onoratori.

Corul Academiei a cântat frumoasa melodie «Tatăl nostru».

A urmat discursul ocazional, rostit de profesorul Dr. Hradil, dând sfaturi și povești tinerilor cari părăsind băncile școlii, în curând vor fi chemați, să pască sufletele câștigate prin sângele Mântuitorului nostru, aruncând mrejele învățăturilor divine. Li îndeamnă a asculta de superiorii bisericești, de bunăvoie, fără contraziceri și fără cârtiri, precum spune Apostolul Pavel: «Toate să le faceți, fără de cârtiri și fără de îndoiiri».

Corul Academiei a intonat o nouă cântare bisericească, după care rectorul Academiei I. P. C. Sa Dr. E. R. Roșca a comunicat rezultatul examenelor, constatând progres îmbucurător față de anii precedenți.

Luând I. P. S. Sa cuvântul, a adresat tinerilor studenți o vorbire mai lungă, exprimându-și în prima linie bucuria ce o simte aflând rezultatul mulțumitor obținut în anul ce se încheie. Dă apoi sfaturi și povești părintești studenților, îndemnându-i să se devoteze cu râvna curată a sufletului lor bisericii noastre strămoșești, iar mergând acasă să se facă pilde de viață religioasă morală, de modestie și viață curată, întru toate, apropiindu-se de sufletul poporului ca de pe acum să vadă câte bogății se află în el.

În fine mulțumește profesorilor pentru zelul și pentru tot efortul depus în tot decursul anului.

Cuvântul arhieresc a făcut o profundă impresie asupra tuturor celor prezenți.

Frumoasa festivitate s'a încheiat apoi cu o cântare religioasă.

Episcopia unită din Oradea-Mare

Vechea episcopie ortodoxă română a Orăzii-Mari, după moartea episcopului Veniamin Eftrem (1695), în urma încercărilor de unire inițiate în părțile Bihariei, nu s'a mai îndeplinit și credințioșii bisericii noastre din acele părți au ajuns sub jurisdicțiunea episcopului ortodox din Arad.

Cu toate acestea unația nu a prins rădăcini în mijlocul românilor din Bihor.

De aceea la îndemnul curții din Viena s'a înființat la 1777 episcopia unită din Oradea-Mare. Această episcopie serbează zilele acesteia aniversarea a 150 de ani dela întemeierea ei. Ziarul *Vestitorul* dela 15 Martie a. c., publică Bulla papală dela 17 Iunie 1777 prin care se înființează episcopia unită din Oradea-Mare pentru românii uniți din comitatul Bihorului, Békésului și celelalte districte ale diecezei de rit latin de Oradea-Mare, precum și comitatele Arad, Csanád, și așa zisul Banat-Timișan, din dieceza Cianadului, asemenea de

rit latin, Comitatul Csongrád, din dieceza Vaczului. Episcopia s'a înființat «pentru popoarele aparținătoare ritului bisericii orientale, dintre cari puțin mai persistă în sânul sfintei malcei biserici paplstașe, cu toate acestea cu mult mai mare este numărul acelor, cari rătăcind dela adevărata credință, și aparținători ritului numitel Biserici orientale schismatice, cu episcopi provăzuți cu jurisdicțiune independentă de episcopii latini, ba au și pe episcopul lor metropolit, și de aceea însăși regina Maria Terezia — spune Bulla amintită — însuflețită mereu de râvna răspândirei religiei paplstașe din ce în ce mai mult, cu scopul ca sfânta unire a acelor să se poată sprijini în modul cel mai potrivit, ne-a prezentat Nouă rugăminți insistente, ca în locul vicariatului Apostolic de rit grec, să înființăm un episcopat catolic și încă în orașul Oradea-Mare».

Episcopia unită a Oradei mari abia numără azi 50 000 suflete. Unația a fost considerată ca un intrus suspect.

În lungul șir de Episcopi uniți, istoria cunoaște o singură figură luminoasă, aceea a Episcopului Samuil Vulcan, cleric cu conștiință caldă românească, al cărui nume se pomenește cu recunoștință. Dar un singur om într'o istorie de 150 de ani e prea puțină justificare pentru o instituție cu pretenția de a apăra pe ai noștri în lupta cea grea din acele părți.

Episcopia unită n'a putut crea instituții de cultură și Biharia a fost condamnată la o viață ștearsă.

Pe calea fraternizării cu Maghiarii, cum se siliu din răspuțeri Clericii din jurul Episcopului — poporul n'a fost aplicat a se duce nici o clipă și a preferit să trăească în smerenia lui de veacuri în vreme ce la reședință episcopescă se ducea o viață pe picior de egalitate cu catolicii maghiari. Nicăiri nu se poate aplica axioma: honores mutant mores, ca la Oradea-mare unită.

Aniversările sunt împreunate cu mari răspunderi de conștiință. Fi vor jubilanții atât de sinceri să recunoască zădărnicia istoriei de 150 de ani și să tragă toate consecințele ori vor continua să trăească și de aici înainte cu iluzia deșartă a utilității lor efemere.

Când la 1920 s's renființat vechea episcopie ortodoxă a Orăzii-Mari și s'a pornit în acele părți o viață ortodoxă și românească plină de vigoare, episcopia de concurență cu anevoe găsește în trecutul ei bizar o justificare pentru viitor.

Serbările de la Oradea-Mare ar putea fi ale întregului neam românesc când iubilanții s'ar rentoarce la altarul strămoșesc și ar pecetlui definitiv un trecut cu multe dureri și păcate. Dar pentru astfel de acte se cer oameni cari nu cunosc sclăvia, pe când cei de azi poartă în sufletele lor urmele robiei și ale absenței de demnitate, iar prin oameni lipsiți de demnitate nu se produc acte istorice. Acte istorice sunt numai acelea la care participă neamul întreg, iar la aniversarea de la Oradea-Mare, neamul se cugetă doar la alt iubileu când Uniții nu vor mai umbla pe căile desbinărilor fatale.

Convocare

Membrii «Reuniunii culturale naționale a meseriașilor români din Sibiu» se convoacă la

Adunarea generală ordinară

ce se va ținea **Duminecă în 26 Iunie a. c. la ora 2 d. a.** în localul Reuniunii din str. Brukental Nr. 17, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Raportul general al comitetului pe anul 1925—1926.
4. Raportul asupra socotelilor pe anul 1925-1926 și asupra stării și grupării fondurilor.
5. Raportul comisiunii însărcinate cu examinarea raportului general și cenzurarea socotelilor.
6. Luarea la cunoștință a raportului general, aprobarea socotelilor și darea absoluturii comitetului.

*) Întra cât nu se prezintă membri în număr suficient după statute la ora 2 d. a., adunarea generală se ține cu ori câți membri prezenți ar fi în aceeași zi și în același local la ora 3 d. a.

7. Alegerea președintelui și membrilor comitetului pe periodul anilor 1927—1929.
8. Eventuale propuneri.**)

În preajma adunării generale (Sâmbătă 25 Iunie a. c.) la ora 7 seara va avea loc în localul Reuniunii o Consfătuire pentru alegerea comisiei de verificare a Raportului general și al Raportului casei. Este de dorit să participe la această consfătuire cât mai mulți membri.

Sibiu, 7 Iunie 1927.

Prof. Nicolae Colan
prezident.

Stefan Ducea
secretar.

INFORMAȚIUNI

Serviciul divin. În ziua primă a praznicului Pogorării Duhului Sfânt în biserica catedrală a oficiat sfânta liturgie I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae cu mare asistență.

În decursul serviciului divin a hirotonit întru presbiter pe diaconul Nicolae Suci, absolventul Academiei noastre teologice.

La finea sfintei liturgii I. P. S. Sa citând cuvintele din pericopa zilei: «Eu sunt lumina lumii, celce umblă după mine, nu va umbla întru întuneric, ci va avea lumina vieții», a rostit o luminoasă cuvântare, făcând o clasică asemănare între lumina soarelui și lumina lui Hristos, care luminează pe tot creștinul care cu credință și cu dragoste se apropie de Dânsul.

Cursurile Universității Populare «N. Iorga» din Vălenii de munte se țin anul acesta dela 15 Iulie la 15 August 1927. Vor fi și cursuri speciale de limba română pentru minoritari. Cei lipsiți de mijloace vor avea cantină și cămin. Inscriserile se fac la sediul Ligii Culturale, strada Banul Măracine Nr. 1, Băourești, de unde se pot lua orice relațiuni dela secretariat.

Catedră vacantă. Institutul teologic din Arad a fost ridicat la rangul de academie. În aceasta academie este vacantă catedra de teologie exegetică, pentru care Consiliul eparhial din Arad a publicat concurs. Doritorii de-a ocupa acea catedră vor înainta cererile lor Consiliului eparhial în cel mult 15 zile. Salariul profesorului dela catedra vacantă este egal cu al unui agregat universitar.

Pentru cariera de industrie și comerț. În orașul Timișoara sânt patru cămine de elevi industriali și comerciali. Elevii din cămine sânt plasați la negustorii și meserii, seara umblă obligativ la școlile orașului, până când devin sociali. În cămine primesc întreaga întreținere, stau sub control atât moral, cât și igienic, sânt disciplinați, deci cei mai mulți din acești băieți ies oameni de ordine, folositori societății și neamului. Atragem atențiunea părinților, mai ales sătenii, ca acum la sfârșitul anului școlar să aducă copiii lor la Timișoara în căminele orașului, unde vor fi așezați și de unde vor fi plasați la diferite meserii și negustorii, căci așa pot grijii mai bine de viitorul copiilor lor, având acum să îngrijească numai de îmbrăcăminte. Informațiuni și deslușiri dă dl Nicolae Nicorescu, directorul Căminului Nr. 4, Timișoara, suburbiul «Principele Carol» (Iosefin), strada Gheorghe Pop de Băsești Nr. 22.

Nu se cere fotografia alegătorului. Conform legii electorale, cărțile de alegător la orașe ar avea să poarte fotografia alegătorului. Comisia centrală electorală, de pe lângă ministerul justiției, a încuviințat ca nici de astădată să nu se ceară asemenea fotografii la liberarea cărților de alegător.

Catedrala Sf. Isac din capitala rusească, Leningradul de astăzi, fusese transformată de autoritățile sovietice în muzeu. Zilele acestea «muzeul» a fost vizitat de un grup comunist, când deodată două lespezi de marmoră s'au deslipit din perete și au căzut în capul comuniștilor vizitatori: 6 persoane au fost omorâte, patru greu rănite.

Anunț. Cu începere dela 16 Iunie și până la 31 August a. c. banca «Albina» din Sibiu a introdus obișnuitul orar de vară. Cassieria deschisă în zilele de lucru între orele 7—12½. În zilele de Luni și Vineri Cassieria deschisă între orele 7—13 și 16—17.

**) Propunerile din afară trebuie trimise comitetului Reuniunii cel puțin cu cinci zile înainte de adunarea generală.

Criza teatrelor. Patru teatre din Viena: Carltheater, Scena nouă, Ronacher și Apollo, care stagnează de mult timp, se vor schimba cât mai curând în cinematografe mari. În luptă cu teatrele, cinematograful înainteză tot mai biruitor.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Noutate literară. A apărut: «Lanțul de Aur» noulă de Mihai Eminescu. O foarte înduioșătoare noulă, care va avea un viu răsunet în publicul cititor. Cu o prefață de dl G. Bogdan-Duică, profesor de istoria literaturii române moderne, unde se accentuează între altele, că: «Ea merită să fie desgropată ca mijloc de-a studia deoparte gustul literar al poetului în epoca aceea, iar de altă parte de a studia începuturile stilului său. Dl Jugănarul s'a gândit bine să reproducă în broșură «Lanțul de aur», pe care însuși poetul i l-a povestit și care a fost o plăcere de zile ale tinărului poet, care toată viața a continuat a iubi fantasticul ce apare în traducerea sa și merită a fi citită de toți adoratorii genialului poet». Comandele se pot efectua direct la editor: N. Jugănarul, Cluj, strada Cloșca 14. Costul unui exemplar Lei 20.

Buletin eugenic și politic: A apărut Nr. 5 din 1927, cu instructive articole de V. Pușcariu, I. Moldovan, Maria Baiulescu, V. Manuilă ș. a. — Abonamentul anual: 200 Lei. Adresa: Cluj, Institutul de igienă, strada Pasteur.

Nr. 5713/927 Ep.

Prăvălie de închiriat

Marele local de prăvălie din colțul casei din Sibiu, Piața Unirii Nr. 10, este de închiriat pe termen de trei ani.

Reflectanții să-și înainteze ofertele până la 10 Iulie a. c. Consiliului arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, unde pot lua și eventuale informațiuni.

Consiliul arhiepiscopesc își rezervă dreptul de a alege liber dintre ofertanți. Sibiu, 4 Iunie 1927.

Consiliul arhiepiscopesc.

Mersul trenurilor în Sibiu

I. Plecare spre:

1. Agnita, Sighișoara 6:00, 17:30
2. Făgăraș, Brașov 4:50, 9:35, 17:05
3. Ciznădie 6:25, 13:15, 17:45
4. Vinț, Alba Iulia 3:10, 13:30, 17:45
5. Peatra Olt, București 5:10, 14:15, 19:10 acc.
6. Copșa mică 4:00, 8:40, 12:05, 14:45, 21:15

II. Sosire dela:

1. Sighișoara, Agnita 16:28, 6:50
2. Brașov, Făgăraș 15:45, 21:42, 8:25
3. Ciznădie 7:55, 14:35, 19:08
4. Alba-Iulia, Vinț 9:25, 15:48, 22:40
5. București, Peatra Olt 11:30 acc., 15:10, 24:00
6. Copșa mică 2:30, 9:23, 12:50, 15:33, 19:47

Nr. 2/1927.

(72) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I-a **Vlădeni**, protopresbiteratul Branului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela Stat. Sesiă parohială 5 jugere.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral și până în 8 zile înainte să se prezenteze poporului în biserică spre a cânta, respective celebra și cuvânta după prealabila încuviințare a subsemnatului.

Zărnești, în 8 Iunie 1927.

În înțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Hamsea
protopop.

Nr. 257/1927.

(71) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Ighișul nou** cu filia Motișul, protopresbiteratul Mediașului, se publică nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.
2. Sesiune parohială 32 jugăre, cu care va fi împroprietărită biserica.
3. Locuință în natură în casa parohială.
4. Câte una zi de clacă dela fiecare familie.
5. Una soarte de lemne din pădurea comunală.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererile de concurs subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu poporul, a celebra și cuvânta.

Mediaș, la 4 Iunie 1927.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Mediașului în înțelegere cu consiliul parohial.

Romul Mircea
protopop.

Nr. 290/1927.

(69) 2—3

Concurs repetit

În conformitate cu ordinul consistorial Nr. 3172, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român» pentru întregirea parohiei de clasa a II-a **Șirnea**, din protopopiatul Branului.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post sânt poțiți a-și înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral, și cu prealabila încuviințare a acestuia să se prezinte în termenul indicat în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a cânta și predica și a face cunoștință cu poporul.

Zărnești, în 3 Mai 1927.

Oficiul protopresbiteral al tractului Bran în înțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Hamsea
protopop.

Nr. (68)

3—3

Concurs

În baza § 63 din statutul organic, și în legătură cu § 23 pct. 5, cum și a regulamentului pentru procedura la alegerea de protopresbiter, votat de congresul național bisericesc al mitropoliei noastre sub Nr. 136 din 1887 § 7, conform ordinului Consiliului Arhiepiscopesc din 1 Noembrie 1926 Nr. 8162 Plen. prin aceasta se publică concurs pentru întregirea postului de protopresbiter al tractului Rupeni (Cohalm), cu sediul în Rupeni (Cohalm), devenit vacant.

Viitorul protopresbiter va ocupa și postul de parch în parohia centrală Rupeni. retribuțiile împreunate cu acest post sânt: Venitele după postul de paroh conform fasiunilor din coala B. și întregirea dela stat. 1. Dela 100 familii câte una ferdelă bucate, grâu sau cucuruz. 2. Sesiă parohială 23 jug. pământ calitate bună. 3. Dela comuna politică 8 stj. lemne de foc. 4. Venitele stolare. 5. Locuință în casele tractuale. 6. retribuțiile de protopop.

Concurenții au să documenteze calificățiunea prescrisă prin concluzul Nr. 111 din 1888.

Cererile de concurs, cu documentele necesare, se vor înainta P. V. Consiliu arhiepiscopesc în termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român» având a alătura și o tabelă de calificăție după rubricile indicate în regulamentul congresului § 12.

Concursurile intrate după expirarea termenului nu se vor lua în considerare.

Rupeni (Cohalm), din ședința consiliului protopopesc al tractului Rupeni, ținută la 24 Martie 1927.

Ieronim Buzea adm. prot. președinte.

Gheorghe Borcoman notar com. ppresb.

Nr. 4246 Plen. Aprob. în ședința plenară dela 4 Mai 1927.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu.

Nr. 74/1927.

(70) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor de cl. III-a **Nucșoara**, cu filia Mălăești, Sf. Mărie de peatră, și **Streiu-Plopi** cu fil. Bretea-Streului protopopiatul Hațeg, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu aceste posturi sânt:

1. **Nucșoara**, cu filia Mălăești, cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, 16 jug. sesiune parohială, 2 măsuri porumb cu tuleu și câte 1 zi de lucru dela fiecare casă.

2. **Sf. Mărie de peatră**, cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, 14 jug. sesiune parohială și câte 1 zi de lucru dela fiecare casă.

3. **Streiu-Plopi**, cu filia Bretea-Streului, cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, 13 jug. sesiune parohială, 2 măsuri porumb cu tuleu și câte 1 zi de lucru dela fiecare casă.

Concurenții își vor înainta cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat și se vor prezenta în parohiile respective spre a face cunoștință cu poporul.

Hațeg, la 3 Iunie 1927.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Hațegului în înțelegere cu consiliile parohiale respective.

Dr. C. Popescu
protopop.

De câteva zile a apărut în

«Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului“

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană de

Ioan Moșoiu

prof. la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhiepiscopescă. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

La Librăria Arhiepiscopescă se află în vânzare.

Mai Aproape De Tine, Doamne!...

— Meditațiile unui închinător —

De **Dr. Gr. Cristescu**, profesor la «Academia Teologică» Sibiu. — Prețul 100 Lei.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhiepiscopescă a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 50 Lei.

La Librăria Arhiepiscopescă, Sibiu, se află de vânzare:

Preotul **G. Petrov**:

Pe urmele lui Hristos

traducere de: **Episcopul Nicodem Munteanu**
Prețul: Lei 45.—, plus spese de porto Lei 5.—.